

Québec,

Canada

Từ năm 1975, một số đông người Việt Nam đã tị nạn tại Canada, nhất là tiểu bang Québec.

Sau đây là vài đặc điểm của Canada và Québec.

Canada có diện tích 9.976.634 kilô mét vuông, là nước lớn thứ nhì trên thế giới sau Liên Bang Xô Viết. Tuy nhiên dân số của Canada hiện nay chỉ khoảng 25 triệu dân. Ngoài ra 75 phần trăm dân Canada sống không xa biên giới Mỹ 100 dặm. Hơn nửa 95 phần trăm dân Canada sống trong một dải đất rộng 200 dặm sát biên giới này.

Canada gồm 10 tiểu bang tự trị và 2 vùng thuộc trách nhiệm trực tiếp của Liên bang. Riêng tiểu bang Québec có ngôn ngữ chính thức là Pháp ngữ, phần còn lại của Canada ngôn ngữ chính thức là tiếng Anh. Tuy Canada độc lập về mọi phương diện, nhưng vẫn coi nữ hoàng Anh là quốc trưởng.

Cờ Canada mang hình lá maple, loại cây có rất nhiều ở xứ này. Có loại maple mà nhựa để làm đường ăn vào mùa xuân. Cách làm đường maple giống như ở Việt Nam ta lấy nhựa cao su.

Vào mùa xuân, nhiều hội hè từng bừng được tổ chức ở mọi nơi để thưởng thức các món ăn đặc biệt nấu với đường maple.

Canada thuộc hội của 7 cường quốc kỹ nghệ trên thế giới. Canada có rất nhiều tài nguyên, nhưng đặc biệt nổi tiếng về kỹ nghệ hàng không và viễn thông. "Canh tay tự động" do Canada chế tạo đã được dùng trong các phi thuyền Mỹ để đặt các vệ tinh vào quỹ đạo hoặc thả hồi các vệ tinh về để sửa chữa.

Năm 1975 nước Canada đã nhận 3500 người Việt Nam đầu tiên tị nạn ở xứ này.

Tiểu bang Québec, xứ nói tiếng Pháp tại Mỹ châu, có diện tích lớn hơn nước Pháp 33 phần trăm nhưng chỉ có 6 triệu dân mà 5 triệu nói tiếng Pháp. Năm 1976

khi đảng Québécois thắng cử, đảng này ra luật coi tiếng Pháp là ngôn ngữ chính thức của tiểu bang. Tất cả hàng hiệu đều phải dùng chữ Pháp duy nhất. Đảng này muốn tiểu bang Québec độc lập nhưng không thành sau khi bị đa số dân chúng bác bỏ trong cuộc trưng cầu dân ý năm 1980.

Năm 1982 thủ tướng Canada là ông Trudeau đem Hiến pháp của Canada từ Quốc hội Anh ở London về Canada để chứng tỏ sự độc lập đối với Anh quốc. Sự việc này được 9 tiểu bang chấp thuận trừ Québec vì Québec muốn độc lập. Từ năm đó Québec không chấp nhận Hiến pháp của Canada. Mãi tới ngày 23/6/87 mới đây, quốc hội Québec do đảng Tự do kiểm soát, mới biểu quyết chấp thuận Hiến pháp Canada sau 5 yêu cầu của Québec được Canada và 9 tiểu bang chấp thuận vào ngày 30/4/1987. Cũng nên nhắc lại là tháng 12/1985, khi đảng tự do đánh bại đảng Québécois, đảng Tự do đã tổ chức rước cờ Canada trở vào trụ sở Quốc hội Québec vì trong 9 năm cầm quyền của đảng Québécois, cờ Canada đã bị gỡ đi ở trụ sở trên.

Mùa đông ở Québec rất dài, nếu so với Việt Nam thì ở đây lạnh kể từ cuối tháng 8 tới hết tháng 4. Tuyết bắt đầu khoảng đầu tháng 11 tới tháng 4, và lạnh nhất vào 2 tháng 1 và 2. Tuy nhiên ở đầu quen đó, khi hậu lạnh và tuyết rơi cũng không có gì đáng ngại bằng mưa đá (Freezing rain). Đường xá lúc đó trở thành trơn trượt rất nguy hiểm, rất dễ gây tai nạn. Đêm giáng sinh 86 vừa qua ở Montréal đã xảy ra hơn 2000 tai nạn xe cộ từ 01 giờ sáng tới 05 giờ sáng cũng vì mưa thành đá.

Sau bão tuyết rồi đến mùa xuân vui tươi trở lại. Sau đó mùa hè tuyệt đẹp với trời trong xanh, chúng ta tha hồ rong chơi nơi trên 3000 hồ ở tiểu bang Québec. Rồi mùa thu quyến rũ, trời mát và rừng cây maples khoe muôn màu sắc rực rỡ.

Về kỹ nghệ Québec sản xuất rất nhiều giấy và nhôm. Ngoài ra Québec cũng sản xuất thừa thãi thủy điện để bán cho

các tiểu bang Mỹ kế cận. Hydro Québec, công ty thủy điện của chính phủ Québec đã thiết lập khắp nơi trên thế giới. Hiện nay công ty này đang phụ trách chương trình thủy điện cho Trung cộng.

Nói về tiểu bang Québec chúng ta không quên được thành phố Montréal và phụ cận nơi đó tập trung hơn 3 triệu dân. Montréal nổi tiếng là thành phố có nhiều nhà thờ nhất thế giới. Trong số đó nhà thờ St. Joseph nổi bật trên đỉnh núi Mont-royal, mà không du khách nào không biết. Thế vận hội 1976 đã được tổ chức tại Montréal và còn lưu lại bao nhiêu cơ sở như vận động trường 70.000 ghế, hồ tắm, vòng đua xe đạp, 2 tòa nhà hình tháp dùng cho lực sĩ cư ngụ v.v... Đặc biệt vận động trường thế vận mã mại có thể mở ra đây lại được, vừa mới làm xong hội tháng 4/1987 sau thế vận hội 1976 đúng 11 năm.

Montréal cũng nổi tiếng về hệ thống xe điện ngầm chạy trên bánh cao su, rất sạch và đẹp đẽ. Trắc độ dọc đường xe đã được một kỹ sư Việt Nam và một kỹ sư Québécois nghiên cứu để tiết kiệm điện năng, với các trạm ở trên đỉnh, con đường ở giữa các trạm có dạng lồng chảo. Cả một thành phố tiện nghi nằm trong lòng đất giữa các trạm xe điện.

Năm 1975 có 1646 người Việt Nam tỵ nạn tại tiểu bang Québec mà phần lớn lưu lại Montréal. Tính tới năm 1986 tiểu bang Québec đã thu nhận 16.765 người Việt Nam tỵ nạn và đoàn tụ gia đình. Dân Việt Nam thành công trên mọi lãnh vực. Tại Montréal nhan nhản những tiệm ăn Việt Nam, sau đó là các nhà thuốc, phòng mạch và tiệm tạp hóa. Sinh viên Việt Nam rất xuất sắc trong mọi phân khoa. Bón chùa Phật giáo, một nhà thờ Thiên Chúa giáo, một nguyên đường Cao Đài giáo đã được thiết lập và tạo cơ hội sinh hoạt văn hóa cho cộng đồng Việt Nam tại Montréal.

Hè 1987
TRẦN ĐÌNH THẮNG